

BOXERSKOLAN

Av: *Towe Melander*
&
Pia Albinsson

Boxerskolans lektioner finns förutom i Boxerbladet även på Boxerklubbens webbplats tillsammans med extra övningar och mer läsning (boxerklubben.org).

2. Fotgående & Apportering

Nu är det dags för Boxerskolans andra lektion som handlar om linförighet/fritt följ och apportering. Två moment som innehåller många delar och som kan upplevas som svåra att komma i gång med.

Med Boxerskolans hjälp hoppas vi att du tycker att det ska kännas motiverande och lätt att komma i gång så att du håller i och fortsätter träna ihärdigt.

Fotgående

Att få till ett flashigt fotgående med hög precision är nog de flestas dröm! Det innebär många träningstimmar med filande hit och dit.

Det finns många metoder och olika synsätt hur vi bäst bör träna för att nå vårt mål. Jag kommer här förklara hur jag tränar för att nå min MÅLBILD. Vet du hur Din målbild ser ut? Om vi vet själva vad vi strävar efter i träningen, är det alltid lättare att lägga upp en träningsplan för att nå målet. Då vet vi vad vi ska förstärka, var vi ska placera vår belöning – under förutsättning att vi analyserar vår träning och utvärderar vad som gick bra respektive mindre bra – och om vi behöver förändra något i träningen. Är du villig att göra ett försök?

FOTO: Anna Grahn

Övningar

1 Raksträckor

I) Det första jag lär min hund är att kunna följa mig baklänges med ögonkontakt och med ett högt engagemang en riktigt lång sträcka, minst 30-50 meter. Och för att lära hunden detta använder jag mig av "baklängeskontaktschemat" som vi beskrev i lektion 1, då det är lättare för hunden att följa med kontakt än att gå bredvid med kontakt.

Jag väljer en belöning som får igång min hund med rejält tryck. Min filosofi är att träningen ska kännas enkel för min hund och har jag lyckats lära den att det är häftigt att följa mig på en lång raksträcka, är det sen inga problem att lägga in vinklar, halter, helomvändningar, stegflyttningar och olika tempoväxlingar som jag lär in parallellt för sig.

II) Har jag redan kommit så långt som att hunden villigt och glatt följer mig baklänges denna sträcka, börjar jag lägga in att gå framåt. Och det gör jag genom att först backa några steg och när hunden följer efter så som jag vill med rätt engagemang och kontakt, så går jag helt enkelt rakt fram direkt från backandet.

Det är då hunden som vänder runt och när den tittar upp på mig efter vändningen är jag snabb att ge belöningsignal "japp" eller klickar för att sedan ta fram handen med förstärkningen som jag håller på ryggen, till den plats där jag vill att hundens huvud/kontakt ska vara.

Sen backar jag igen och gör om samma procedur och arbetar fram längre och längre sträcka enligt samma teori som "baklängeskontakten".

Oregelbunden belöningsfrekvens är det som triggar hunden att fortsätta kämpa för sin belöning! Och här är viktigt att man räknar sina steg för att inte slentrianmässigt belöna efter samma antal steg. Här är jag noga med att pausa hunden efter 5-7 direktbelöningar från handen med social belöning. Jag höjer hundens attityd och glädje, samtidigt som den får en vana att få min tävlingsmässiga belöning efter några fokusövningar. På så vis blir inte min hund chockad när den kommer på tävling och bollen/godiset aldrig kommer. Den är då van att ibland får den bara belöning i form av en tokig matte.

Fokustapp: Har jag redan en hund som går med mig framåt i fotpositionen men som kanske tappar fokus på sträckorna av olika anledningar, arbetar jag också separat med långa sträckor på detta sätt. Om den tappar fokus är det viktigt att ta sig en funderare på varför den tappar fokus. Har jag för dålig förväntan på belöningen? Behöver jag byta ut till en bättre godis/leksak? Behöver jag förändra sättet jag serverar belöningen på? Är det miljön som påverkar? Har min hund lätt för att bli utstörd och i så fall, vad är det som stör ut min hund?

Här är det väldigt vanligt att vi under inläringen haft belöningen framme i handen eller i armhålan tex och när vi väl inte har det, så förstår inte hunden att det är samma uppgift. Den har alltså lärt sig att en synlig godis eller leksak betyder kontakt, istället för att om jag tittar på matte/husse så tar hon fram min förstärkning.

2 Kloss

Ett bra sätt att få hunden att uppmärksamma sin bakdel, är att lära den gå runt på en kloss/pall med framtassarna på pallen/klossen.

Tack vare höjden på pallen/klossen känner hunden lättare sina muskler och på så vis kan vi lära hunden att lättare svänga

in sin bakdel i svängar och vänsterhalter. Vi kan också ha nytta av den när vi tränar ingångar till startposition.

Pall/Kloss

Bräda

FOTO: Anna Grahn

4 Torrgå – viktigare än man tror!

Det är bra att ha en plan för hur du sätter dina fötter under fotgåendet! Om Du inte vet själv hur du går, hur ska då hunden kunna känna igen vad ditt rörelsemönster betyder? Jag har valt att ha min vänster fot som en "joystick". Dels för att det är lätt för mig att hålla reda på men också för att det är det benet som är närmast hunden och på så vis känner min hund lättare vad vi ska göra.

Jag startar fotgåendet med vänsterfoten och jag avslutar med den när jag kliver in i en halt. Jag sätter den i en 90 graders vinkel åt vänster när jag gör vänstersvängar och vänster om halt. Ska jag vinkla en sväng åt höger, sätter jag den 90 grader åt höger och jag gör likadant vid en höger halt. Helomvändningarna är lite klurigare. Här kan jag välja att göra dem både åt höger och vänster. Oavsett vilket håll jag vänder är jag nog med att sätta fötterna väldigt tight och att jag går tillbaka på samma linje som jag kom ifrån.

Har du inte funderat på hur du går, så är det hög tid att ta dig en funderare och sen är det bara att torrgå! (torrgå = träna att sätta fötterna rätt utan hund bredvid).

*Lycka till!
/ Pia*

3 Bräda

Den här övningen bygger på samma princip som pallen, men här lär vi hunden att gå i sidled istället för runt. Övningen är bra inför stegförflyttningar samt om vi har en hund som har svårt att vara nära sin förare. Den lär sig att följa efter när vi flyttar oss åt höger på brädan. Vi strävar efter att hunden går parallellt bredvid oss.

Apportering

Att apportera, som betyder "bära tillbaka," finns med i många moment i både lydriad och bruks. Nytt för 2017 är dock att apporteringmomentet inte finns kvar i appellklass och har fått ett helt nytt utförande i första lydriadsklassen "Startklass".

I högre klasser dyker apporteringen upp i olika varianter både i form av slät apportering med trä-, metall- och tungapport eller som apportering över hinder. Apporteringskunskapen provas även i bruksmomentet uppletande och valfritt i spåret eller som vittringsapportering i lydriaden.

Många hundar tycker om att hämta saker men alla är inte lika glada över att lämna dem. Lite beroende på vilken personlighet din hund har kan man behöva koncentrera träningen olika mycket till de olika delarna och upplägget för inläring kan skilja sig mycket åt. Här kommer din målbild in,

FOTO: Maria Nilsson

hur ser den apportering ut som du strävar efter? Vilka poäng strävar du efter? Att få 10 poäng i apporteringmomentet kräver en annan form av träning än om det räcker med en 7:a eller 8:a. Men med tanke på att det finns många apporteringmoment så skadar det inte lägga en bra grund.

Att gripa ett föremål är något som hundar har naturligt i sig. Men HUR hunden griper är kopplat mycket till hundens syfte med gripande. Det är kopplat till jaktinstinkten att gripa och faktiskt döda ett byte. Om vi nu byter jakten till en tävlingssituation så vill vi

fortfarande ha kvar det snabba gripandet av "bytet" men helt utan dödabeteendet. Vi vill också att den normalt själviska instinkten att leka, döda och sen äta upp bytet ska ersättas med ett snabbt avlämnande i perfekt position och utan lek och tugg. Och alla vet väl hur kul det är att först stampa några gånger på apporten, sen jonglera med den i luften och sen kanske efter något ärevarv komma och släppa apporten på förarens tår!

Konsten att träna in en bra apportering är att ta till de olika motivationerna lagom mycket och vid behov men framförallt väldigt tydligt visa vilka delar som verkligen leder till belöning.

Vi kommer gå igenom fem viktiga delar som tillsammans bygger en bra apportering: **Gripa – Hålla – Släppa – Komma in i fotposition – Springa med föremål i munnen.**

I vilken ordning man ska börja med de olika delarna är helt beroende på vilken sorts hund du har och det finns mängder av sätt att motverka att skapa problem och andra metoder att ta till om man måste lösa dem.

Övningar

1 Gripa

Hunden ska gripa apporten snabbt och sen inte släppa innan kommando. Under tiden så ska greppet hållas stadigt oavsett om hunden springer, hoppar eller sitter i fotposition.

Att belöna gripande är svårt att få till med rätt tajming. Att hunden griper ett föremål är ganska lätt att se men det är inte alltid lika lätt att se när hunden börjar släppa. I värsta fall är det just släppandet som du hinner belöna. Så visst är det bra att börja träningen med att belöna att hunden plockar upp föremål från marken men ganska snabbt så ska du säkerställa att det är ett stadigt gripande du får och det känner man lättast om man själv håller i föremålet som hunden griper i. Du kan då också lättare utnyttja viljan att jaga ifatt ett föremål utan att riskera att få med mindre önskvärda beteenden som att hunden slår på föremålet med tassarna.

Gör så här:

Håll i föremålet som hunden ska gripa i. Till en början kan du använda en mjuk men stadig leksak, tex en mindre bitstock. Håll föremålet ganska högt och backa från hunden. Belöna gripandet genom att ge belöningsordet när hunden griper och lek därefter med ett annat föremål.

FOTO: Maria Nilsson

Stanna inte för länge i stadiet att hunden griper och släpper utan försökt få hunden att hålla kvar genom att dra lite i föremålet, backa hela tiden bort från hunden. Du vill ha ett fast gripande men inte en kamp. Gå vidare genom att göra samma övning med en apportbock i trä. Fördelen med att hålla i apportbocken (eller ett annat föremål) och backa är att det underlättar för hunden att gripa lite längre ut i munnen samt att

du känner om hunden håller ett stadigt grepp.

2 Hålla

Genom att gå baklänges blir det också lönsamt för hunden att följa dig med föremålet och om hunden släpper föremålet kan du tjuva det och retas och se om viljan att hålla ökar.

Utveckla hållandet genom att låta hunden sitta framför dig och knacka lite på apportbocken med fingrarna. Blir hållandet stadigare så belöna, gör om ifall hunden släpper.

Fungerar detta så testar du med hunden sittandes bredvid dig och gör samma sak. Här har man nytta av att innan träna in två grundfärdigheter, den ena är *"omvänt lockande"* och den andra är *"nosfrys i handen"*. Läs mer om det på Boxerskolans webbplats (på boxerklubben.org). Vi vill alltså att hunden ska associera din hands rörelse mot apporten till att hålla stadigare och inte släppa.

3 Släppa

Under all träning med apportbocken så ska hunden hålla stadigt ända tills belöningsordet kommer. Då först är det fritt fram att släppa.

För att lära in "loss" eller "tack" lägger du in det kommandot direkt efter belöningsordet och då kommer det ganska snart få samma betydelse.

4 Komma in i fotposition

När du har kommit så långt att hunden kan gripa en apportbock från handen och även från marken och den kan sitta framför dig och bredvid dig i fotposition med ett stadigt hållande så kan ni prova att gå lite fritt följ med apportbocken i munnen.

Nu kan det vara dags att lära in den sista delen som är ingångar till fotposition.

Gör så här:

Sätt hunden framför dig och ge den apportbocken. Backa ett par steg och säg "fot". Nu är det raka ingångar som ska belönas så det förutsätter att hunden kan det redan utan apportbock. Det blir helt plötsligt en ny upplevelse för hunden så stegra kriterierna för belöning och använd eventuella

hjälp igen. Har du tränat med pall tidigare så kan det vara en idé att ta fram den.

Belöna några ingångar och öka sedan avståndet genom att sätta ner hunden, ge den apportbocken, lämna och kalla in. Var noga med vad det är du tränar på och vad du belönar. Nu har du börjat kedja till ett moment och då är det viktigt att de olika delarna är tränade var för sig.

5 Springa med föremål i munnen

Nu har hunden fått springa med apporten i munnen och lärt sig komma in med den i fotposition. NU testar vi om vi har ett färdigt moment!

Vi sätter hunden i fotposition, lämnar hunden, lägger apporten efter ca 5 meter mellan er, går ca 8 meter, ställer upp och kallar in hunden med ordet "apport". Med lite tur kommer viljan att gripa apporten och komma in i fotposition vara hopplänkade och ni har ett färdigt moment i Startklass!

I annat fall tränar ni vidare på separata delar som behöver förstärkas. Ett sätt att dela upp detta är att lämna hunden, lägga ut apporten, ställa upp, kalla in och backa bakåt och belöna att hunden kommer mot dig i bra fart. När det fungerar så lägger du på ingången igen.

I övriga apporteringsmoment ska hunden kunna sitta kvar när du kastar apporten minst 10 meter, den ska gripa, vända och komma tillbaka. Har du lagt upp träningen som ovan så brukar det inte vara några problem oavsett om apporten redan är utlagd eller om den blir utkastad.

Lucka till!
/Towe